NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2019/97,

21. jaanuar 2019,

millega toetatakse bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia (edaspidi „ELi strateegia"), mille III peatükis on esitatud massihävitusrelvade leviku vastu võitlemise meetmete loetelu.

(2) Liit viib ELi strateegiat aktiivselt ellu ja rakendab selle III peatükis loetletud meetmeid, eelkõige meetmeid, mis on seotud bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni (BTWC) tugevdamise, rakendamise ja ülemaailmse kohaldamisega.

(3) Nõukogu võttis 27. veebruaril 2006 vastu ühismeetme 2006/184/ÜVJP ([1]) bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks ELi strateegia raames. Alates ühismeetme 2006/184/ÜVJP vastuvõtmisest on BTWCga ühinenud veel seitse riiki. Kõnealuse ühismeetme kehtivus lõppes 26. augustil 2007.

(4) Nõukogu võttis BTWC toetamiseks kehtestatud ühismeetme 2006/184/ÜVJP täiendamiseks 20. märtsil 2006 vastu bioloogiliste ja toksiinrelvade ELi tegevuskava ([2]). Selles tegevuskavas nähakse ette usaldust suurendavate meetmete ning ÜRO peasekretäri keemia- bioloogiliste relvade väidetava kasutamise juhtude uurimise mehhanismi tõhusam kasutamine.

(5) Nõukogu võttis 10. novembril 2008 vastu ühismeetme 2008/858/ÜVJP ([3]) bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks ELi strateegia raames. Pärast ühismeetme 2008/858/ÜVJP vastuvõtmist on BTWCga ühinenud veel kolm riiki ning mitu riiki on saanud kasu liidu ekspertide pakutud abist. Kõnealuse ühismeetme kehtivus lõppes 13. novembril 2008.

(6) BTWC osalisriikide kuues läbivaatamiskonverents otsustas luua Genfis asuva ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo (UNODA) alla kuuluva viieks aastaks (2007–2011) kindlaks määratud volitustega rakendamise toetusüksuse (ISU), mis annaks haldustuge kuuenda läbivaatamiskonverentsi poolt kokku lepitud kohtumiste jaoks ning toetaks BTWC terviklikku rakendamist ja ülemaailmset kohaldamist ning usaldust suurendavate meetmete alast teabevahetust.

(7) Nõukogu võttis 18. juulil 2011 vastu otsuse 2011/429/ÜVJP, ([4]) mis käsitleb liidu seisukohta BTWC osalisriikide seitsmendal läbivaatamiskonverentsil.

(8) BTWC seitsmes läbivaatamiskonverents otsustas pikendada ISU volitusi viie aasta võrra (2012–2016) ning laiendada selle ülesandeid, et arvata nende hulka ka abitaotluste ja -pakkumiste andmebaasi loomise ja haldamise otsuse rakendamine, sellega seotud teabevahetuse hõlbustamine osalisriikide vahel ning seitsmenda läbivaatamiskonverentsi otsuste ja soovituste rakendamine osalisriikide poolt, kui see on asjakohane.

([1]) Nõukogu 27. veebruari 2006. aasta ühismeede 2006/184/ÜVJP bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames (ELT L 65, 7.3.2006, lk 51).

([2]) Bioloogiliste ja toksiinrelvade ELi tegevuskava, mis täiendab nõukogu ühismeedet bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni (BTWC) toetuseks (ELT C 57, 9.3.2006, lk 1).

([3]) Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeede 2008/858/ÜVJP bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 302, 13.11.2008, lk 29).

([4]) Nõukogu 18. juuli 2011. aasta otsus 2011/429/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu seisukohta bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiinrelvade täiustamist, tootmist ja varumist keelustava ning nende hävitamist nõudva konventsiooni (BTWC) osapooltelks olevate riikide seitsmendaks läbivaatamiskonverentsiks (ELT L 188, 19.7.2011, lk 42).

(9) Nõukogu võttis 23. juulil 2012 vastu otsuse 2012/421/ÜVJP ([5]) BTWC toetamiseks ELi strateegia raames. Pärast otsuse 2012/421/ÜVJP vastuvõtmist on BTWCga ühinenud veel kuus riiki ning mitu riiki on saanud kasu liidu ekspertide pakutud abist.

(10) Nõukogu võttis 16. novembril 2015 vastu otsuse (ÜVJP) 2015/2096, ([6]) mis käsitleb liidu seisukohta BTWC osalisriikide kaheksandal läbivaatamiskonverentsil.

(11) Kaheksas läbivaatamiskonverents otsustas *mutatis mutandis* pikendada aastateks 2017–2021 ISU volitusi, mis kiideti heaks seitsmendal läbirääkimiskonverentsil.

(12) Nõukogu võttis 18. jaanuaril 2016 vastu otsuse (ÜVJP) 2016/51 ([7]) BTWC toetamiseks ELi strateegia raames. Pärast otsuse (ÜVJP) 2016/51 vastuvõtmist on mitme riigi ratifitseerimise ja liitumisega kasvanud BTWC liikmesus 182ni ning mitu riiki on saanud kasu liidu ekspertide pakutud abist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. ELi strateegia mõne osa viivitamatuks ja praktiliseks kohaldamiseks ning tuginedes ühismeetmete 2006/184/ÜVJP ja 2008/858/ÜVJP ning nõukogu otsuse 2012/421/ÜVJP edukale rakendamisele, toimib käesolev otsus tegevuspõhise poliitilise vahendina, et võtta vajalikke järelmeetmeid ning anda hoogu tegevustele, mida teostatakse aastatel 2016–2018 BTWC toetamist käsitleva otsuse (ÜVJP) 2016/51 raames. Käesoleva otsusega tagatakse ka selliste tegevuste kestlikkus ning tõhustatakse 2017. aasta detsembris ja 2018. aastal toimunud BTWC osalisriikide kohtumiste tulemusel saavutatud eesmärkide rakendamist. Sellega toetatakse eelkõige arutelusid, mis toimuvad BTWC ekspertide kohtumistel 2019. ja 2020. aastal, ning ettevalmistusi BTWC osalisriikide üheksandaks läbivaatamiskonverentsiks, mis toimub 2021. aastal.

2. Käesolevas otsuses juhindutakse järgmistest põhimõtetest:

a) kasutada parimal viisil ära otsuste 2012/421/ÜVJP ja (ÜVJP) 2016/51 raames saadud kogemusi;

b) lähtuda osalisriikide ning BTWCga mitteühinenud riikide väljendatud konkreetsetest vajadustest seoses BTWC parema rakendamise ja ülemaailmse kohaldamisega;

c) soodustada kohalikku ja piirkondlikku vastutust projektide eest, et tagada nende jätkusuutlikkus pikas perspektiivis ning luua BTWC raames partnerlus liidu ja kolmandate poolte vahel;

d) keskenduda tegevustele, mis tõendatult annavad konkreetseid tulemusi ja/või aitavad varakult sõnastada BTWC üheksanda läbivaatamiskonverentsi seisukohast asjakohaseid ühiseid arusaamu;

e) toetada BTWC kohtumiste eesistujaid, eelkõige üheksanda läbivaatamiskonverentsi eesistujat, ning parimal viisil ära kasutada ISU volitusi;

f) aidata kaasa rahu ja julgeoleku ning tervisega seotud eesmärkide edendamisele, kasutades selleks BTWC tõhusat rakendamist osalisriikide poolt ja selle ülemaailmselt kohaldatavaks muutmist.

3. Liit toetab järgmisi projekte, mis vastavad ELi strateegia meetmetele:

a) BTWC ülemaailmse kohaldamise toetamine;

b) suutlikkuse arendamine BTWC riigisisese rakendamise toetamiseks;

c) bioturvalisuse võrgustike tugevdamine maailma lõunapoolsetes riikides;

d) istungitevahelise tööprogrammi toetamine ja BTWC üheksanda läbivaatamiskonverentsi ettevalmistamine;

e) osalisriikide valmisolek bioloogilisi mõjureid hõlmavate rünnakute ärahoidmiseks ja neile reageerimiseks;

f) võimalusi loovad vahendid koostöö, hariduse ja kaasamise jaoks.

Kõnealuste projektide üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

([5]) Nõukogu 23. juuli 2012. aasta otsus 2012/421/ÜVJP bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 196, 24.7.2012, lk 61).

([6]) Nõukogu 16. novembri 2015. aasta otsus (ÜVJP) 2015/2096, mis käsitleb Euroopa Liidu seisukohta bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksiliste relvade väljatöötamise, tootmise ja ladustamise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni (BTWC) kaheksandaks läbivaatamiskonverentsiks (ELT L 303, 20.11.2015, lk 13).

([7]) Nõukogu 18. jaanuari 2016. aasta otsus (ÜVJP) 2016/51 bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni toetamiseks massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames (ELT L 12, 19.1.2016, lk 50).

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).

2. Artiklis 1 osutatud tegevuste tehnilise elluviimise eest vastutab UNODA. WHO täidab seda ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Selleks sõlmib kõrge esindaja UNODAga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artikli 1 lõikes 3 osutatud projektide rakendamiseks on 3 029 856,79 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.

3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon UNODAga rahastamislepingu. Rahastamislepingus märgitakse, et UNODA tagab liidu rahalise abi nähtavuse vastavalt selle suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning teatab nõukogule rahastamislepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes UNODA koostatud korrapärastest aruannetest. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise. Komisjon annab teavet artikli 1 lõikes 3 osutatud projektide finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

2. Otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast või kuue kuu möödumisel selle vastuvõtmise kuupäevast, kui kõnealuse ajavahemiku jooksul ei ole rahastamislepingut sõlmitud.

Brüssel, 21. jaanuar 2019

Nõukogu nimel

eesistuja

F. MOGHERINI

LISA

1. PROJEKTID

1.1 Projekt 1: BTWC ülemaailmse kohaldamise toetamine

1.1.1 Projekti eesmärk

Edendada BTWC ülemaailmset kohaldamist, ergutades BTWCga mitteühinenud riike paremini mõistma BTWCga ühinemisest saadavat kasu ja hakkama BTWC kohtumistel ja muus tegevuses rohkem osalema. Käesoleva projektiga toetatakse kaheksanda läbivaatamiskonverentsi otsuste ja soovituste rakendamist seoses BTWC ülemaailmse kohaldamisega ning tagatakse selliste jõupingutuste kestlikkus, mis on algatatud nõukogu otsuse (ÜVJP) 2016/51 kehtivuse ajal pärast ülemaailmse kohaldamise piirkondlikku seminari Vaikse ookeani piirkonnas, mis toimus 2017. aasta juulis Fidžil, ning kahte 2018. aasta lõpus toimuvat piirkondlikku seminari, mille sihtrühmaks on BTWCga mitteühinenud Aafrika riigid.

1.1.2 Projekti oodatavad tulemused

a) BTWC rangem järgimine kõigis geograafilistes piirkondades;

b) asjaomaste riiklike ametiasutuste, sealhulgas parlamendiliikmete parem arusaamine BTWCst ja/või BTWCd käsitlev tugevam paikkondlik võrgustik, et edendada BTWC liikmeks saamist ja selle rakendamist;

c) suurem arv riike, kes on seadnud endale eesmärgi BTWCga ühineda ja astuvad sel eesmärgil samme;

d) suurem arv konventsiooniga mitteühinenud riike, kes osalevad BTWC tegevustes ja kohtumistel.

1.1.3 Projekti kirjeldus

BTWC läbivaatamiskonverentsid on regulaarselt kinnitanud, et väga oluline on BTWC osaliste arvu suurendamine. 15 riiki ei ole siiski veel BTWCga ühinenud, peamiselt Aafrikas ja Vaikse ookeani piirkonnas. Seetõttu hõlmab käesolev projekt eriprogramme, mille sihtrühmas on neli BTWCle alla kirjutanud riiki, kes ei ole osalisriigid, et saavutada märkimisväärseid edusamme ratifitseerimis-/ühinemisprotsessis. Need programmid peaksid tegema tihedat koostööd teiste asjaomaste osalejatega, sealhulgas Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooniga, ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1540 (2004) moodustatud komiteega, ELi KBRT tippkeskustega ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega (näiteks VERTIC, ülemaailmse tegevuse eest võitlevate parlamendisaadikute võrgustik ja Julgeoleku-uuringute Instituut), et arendada töösuhteid asjaomaste piirkondlike ja allpiirkondlike asutustega, pakkuda vajaduse korral vajadustele kohandatud teabematerjale ning suhelda asjaomases piirkonnas riikidega otse.

Neljas BTWCga mitteühinenud riigis viiakse läbi mitmeid riigisiseseid tegevusi ülemaailmse kohaldamise küsimuses. Need riigid valitakse käesoleva otsuse vastuvõtmise ajal valitsevate ratifitseerimise/ühinemise tegelike väljavaadete alusel. Need tegevused tuginevad varasemate piirkondlike seminaride aruteludele ja tulemustele, viies need üle riigi konteksti, ning need kohandatakse vastavalt riigisisestele asjaoludele. Need hõlmavad ülemaailmse kohaldamise tegevuskava ettevalmistamist iga kaasatud riigi jaoks, kaasates riiklikke sidusrühmi. Võimaluse ja vajaduse korral võiksid need visiidid olla korraldatud ühistegevusena liikmesriikide vahel, kes teevad omavahel tihedat koostööd ja kelle riigisisesed olud on sarnased. Tegevustes pööratakse eelkõige tähelepanu BTWCga ühinemisest saadavat kasu käsitleva konkreetse teabematerjali esitamisele, riiklike sidusrühmade, sealhulgas parlamendiliikmete ja teiste poliitiliste otsuste tegijate teadlikkuse suurendamisele, ning BTWCga seotud küsimustes riigisisese koordineerimistegevuse loomise edendamisele.

Lisaks korraldatakse kaks piirkondlikku seminari, üks Aafrika ja teine Vaikse ookeani piirkonna jaoks, et kasutada ära mitme BTWCga mitteühinenud riigi geograafilist lähedust ning innustada piirkondlikku dialoogi ülemaailmse kohaldamise alaste jõupingutuste toetamiseks. Samuti lisatakse sponsorlusega seotud element, et tuua Genfis toimuvatele kohtumistele võtmetähtsusega ametnikke BTWCga veel mitte ühinenud riikidest.

1.2 Projekt 2: Suutlikkuse arendamine BTWC rakendamise toetamiseks

1.2.1 Projekti eesmärk

Käesoleva projekti eesmärk on jätkata tegevusi, mis algatati otsuse (ÜVJP) 2016/51 alusel selle laiendatud abiprogrammide raames. Eesmärk on keskendada jõupingutused kuni viiele kasusaavale riigile, andes taotletud valdkondades suunatud ja kestlikku toetust ning tehes seda otsuse (ÜVJP) 2016/51 kolmeaastase rakendusperioodi jooksul.

1.2.2 Projekti oodatavad tulemused

a) asjakohaste seadusandlike või haldusmeetmete, sealhulgas kriminaalõiguse sätete vastuvõtmine, mis hõlmavad täies ulatuses BTWCs sätestatud keelde ja ennetavaid meetmeid ning mida käsitles kaheksas läbivaatamiskonverents;

b) tõhus rakendamine ja jõustamine BTWC rikkumiste ennetamiseks ja nende toimepanemise eest karistamiseks;

c) kõigi BTWC protsessiga seotud sidusrühmade, sealhulgas riiklike ja piirkondlike bioohutuse alaste ühenduste, parlamendiliikmete ja erasektori koostöö parem koordineerimine ja võrgustikutöö, et edendada tõhusat rakendamist;

d) suurem läbipaistvus BTWC osalisriikide seas;

e) riiklike mehhanismide loomine või tugevdamine nõutava teabe koostamiseks ja usaldust suurendavaid meetmeid käsitlevate avalduste iga-aastaseks esitamiseks;

f) regulaarselt usaldust suurendavate meetmete alases teabevahetuses osalevate osalisriikide suurem arv ja esitatud teabe parem kvaliteet;

g) suurem arv osalisriike, kes esitavad elektrooniliselt deklaratsioone usaldust suurendavate meetmete kohta;

h) suurem arv osalisriike, kes on nimetanud BTWC riikliku kontaktpunkti;

i) haridus-, koolitus-, vahetus- ja mestimisprogrammide ning inimressursi arendamise teiste mooduste hõlbustamine bioloogiateaduste ja tehnoloogia valdkonnas, mis on seotud BTWC rakendamisega arengumaades.

1.2.3 Projekti kirjeldus

Käesoleva projekti raames püüab UNODA teha aktiivset koostööd liikmesriikide, ekspertide ja riiklike institutsioonidega, kes saavad anda kvaliteetset ja asjakohast abi. Liikmesriikide nimetatud eksperdid kantakse jätkuvalt toetuse andmiseks asjakohasesse loetellu, eelkõige kantakse sinna otsuse (ÜVJP) 2016/51 alusel loodud liidu ekspertide nimekirja kuuluvad eksperdid. Lisaks püüab UNODA luua partnerlussuhteid asjakohaste riiklike institutsioonidega, kel on spetsiifilised eksperditeadmised ning kes on varem muu hulgas korraldanud abiprojekte. UNODA jätkab ka partnerlussuhteid ÜRO piirkondlike rahu- ja desarmeerimiskeskuste, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Regioonidevahelise Kuritegevuse ja Õigusküsimuste Uurimise Instituudi, ELi KBRT tippkeskuste ning valitsusväliste organisatsioonide (näiteks VERTIC) ja mõttekodadega (näiteks massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise ELi konsortsium).

Käesoleva projekti raames korraldatakse kuni kolm vastastikuse hindamise üritust, et veelgi laiendada toetust sellele kontseptsioonile. Üritused tuginevad tegevustele, mida tehti 2013. aastal Prantsusmaal ning mida tegid Beneluxi riigid 2015. aastal, Saksamaa 2016. aastal, Maroko 2017. aastal ja Gruusia 2018. aastal. See kontseptsioon võib olla tulemuslik usaldust suurendav meede ning sillutada teed edasise koostöö tegemiseks tänu asjakohaste teemade kindlaks määramisele.

1.3 Projekt 3: Bioturvalisuse võrgustike tugevdamine maailma lõunapoolsetes riikides

1.3.1 Projekti eesmärk

Käesoleva projekti eesmärk on pakkuda suutlikkuse arendamise võimalusi noortele poliitikakujundajatele ja teadlastele maailma lõunapoolsetest riikidest, kes tegutsevad BTWCga seotud valdkondades. Projekt tugineb edukatel algatustel, nagu UNODA rahustipendium, laiendab neid ja tagab juba tehtud jõupingutuste järjepidevuse. Lisaks luuakse projekti abil nendega ka virtuaalne kontakt, et innustada noorte professionaalide võrgustike loomist ja kasutada positiivselt ära liidu välja töötatud koolitusmaterjale (näiteks massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise ELi konsortsiumi väljatöötatud õppevahendid).

1.3.2 Projekti oodatavad tulemused

a) suutlikkuse arendamise edendamine rahvusvahelise koostöö abil bioohutuse ja bioturvalisuse valdkondades seoses BTWC artikliga X;

b) suurem teadlikkus BTWCst maailma lõunapoolsetest riikidest pärit noorte poliitikakujundajate ja teadlaste seas;

c) bioturvalisuse ja seonduvate valdkondade noorte praktikute piirkondlike ja paikkondlike võrgustike loomine;

d) sihtrühma seas „vastutustundlike teadusuuringute ja innovatsiooni“ kontseptsiooni edendamine;

e) teadlikkuse suurendamise programmide, tegevusjuhendite ning bioohutuse ja bioturvalisuse standardite edendamine;

f) BTWC kohtumistel ja bioturvalisuse alastel aruteludel osalevate ekspertide suurem piirkondlik ja sooline mitmekesisus;

g) varasemate nõukogu otsustega ning asjakohaste instituutide ja üksuste välja töötatud haridus- ja teadlikkuse suurendamise vahendite ja materjalide edendamine ja kasutamine.

1.3.3 Projekti kirjeldus

Genfis korraldatakse sobival ajal kaks seminari, millel osalevad maailma lõunapoolsetest riikidest pärit noored ning mille käigus tutvustatakse neile mitmepoolsete desarmeerimisläbirääkimiste kontseptsiooni ning võimaldatakse neil suhelda selle valdkonna diplomaatide ja kõrgetasemeliste ekspertidega. Erilist tähelepanu pööratakse maailma lõunapoolsetest riikidest pärit noorte naiste osalemise innustamisele.

1.4 Projekt 4: Istungitevahelise tööprogrammi toetamine ja BTWC üheksanda läbivaatamiskonverentsi ettevalmistamine

1.4.1 Projekti eesmärk

See programm keskendub BTWC osalisriikide mobiliseerimisele, et saavutada aktiivne osalemine üheksandal läbivaatamiskonverentsil, korraldades neli piirkondlikku või allpiirkondlikku seminari ning pakkudes võimalusi käsitleda ja arutada 2018.–2020. aasta istungitevahelise tööprogrammi peamisi küsimusi.

1.4.2 Projekti oodatavad tulemused

a) suurem teadlikkus BTWCst ja 2021. aastal toimuvast üheksandast läbivaatamiskonverentsist ning selle tähtsusest BTWC edasise arengu jaoks;

b) terviklik ja piirkondadevaheline dialoog teemadel, mida tuleb käsitleda üheksandal läbivaatamiskonverentsil;

c) mitme ettepaneku väljatöötamine uute algatuste kohta, mis tuleb rakendada pärast üheksandat läbivaatamiskonverentsi, ning ulatuslik toetus nende vastuvõtmisele üheksandal läbivaatamiskonverentsil;

d) arengumaade ekspertide aktiivne osalemine 2019. ja 2020. aasta istungitevahelise tööprogrammi kohtumistel ja üheksandal läbivaatamiskonverentsil.

1.4.3 Projekti kirjeldus

Korraldatakse neli piirkondlikku või allpiirkondlikku seminari, et käsitleda 2018.–2020. aasta istungitevahelise tööprogrammi teemasid ning aidata järgmise läbivaatamiskonverentsi eesistujat üheksanda läbivaatamiskonverentsi eel ja selle ajal, pidades silmas BTWC edasist arengut. Kõnealuste seminaride eesmärk on soodustada ühise arusaama kujunemist piirkondlikul või allpiirkondlikul alusel, arutades probleemidega tehtava töö edasiviimiseks tehtud ettepanekuid. Kui see on asjakohane, korraldatakse Genfis BTWC kohtumiste ajal ka kõrvalüritusi. See annaks tõuke osalisriikide suure rühma moodustumiseks, mis soodustaks konventsiooni järkjärgulist tugevdamist.

Selle projektiga toetatakse ka sponsorlusprogrammi, mis võimaldab arengumaade ekspertidel osaleda Genfis BTWC istungitevahelise tööprogrammi kohtumistel ja üheksandal läbivaatamiskonverentsil.

Lisaks üheksanda läbivaatamiskonverentsi ettevalmistamisele kavandatakse käesoleva projekt raames ka rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiakonverentsi korraldamist, mis toimub Genfis ning mille sihtrühmaks on valitsuseksperdid, valitsusvälised organisatsioonid, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja tööstuse esindajad, et koondada arutelu käigus nende seisukohad, misläbi antakse sisendeid üheksanda läbivaatamiskonverentsi programmi.

1.5 Projekt 5: Osalisriikide valmisolek bioloogilisi mõjureid hõlmavate rünnakute ärahoidmiseks ja neile reageerimiseks

1.5.1 Projekti eesmärk

Käesoleva projektiga tõhustatakse valitud osalisriikide suutlikkust bioloogiliste relvadega toimepandavate rünnakute ärahoidmiseks ja neile reageerimiseks. Liikmesriikide ja asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide eksperdid osutavad abi ja kaitse alast koolitust. Selliste koolituskursuste korraldamiseks ja vajalike rajatiste kasutamiseks luuakse partnerlussuhteid kolmandate riikidega. Sellise koolituse tulemuseks on tõhustatud ärahoidmissuutlikkus ja suurem vastupanuvõime ning paranenud riiklik ja piirkondlik suutlikkus reageerida bioloogiliste mõjurite väärkasutamisele. Samuti innustatakse projektiga osalisriike tugevdama piirkondlike võrgustike loomist oma piirkondades või allpiirkondades, et parandada nende kollektiivseid ennetavaid meetmeid ja nende koordineeritud reageerimist bioloogiliste relvadega toimepandavatele võimalikele rünnakutele.

1.5.2 Projekti oodatavad tulemused

a) BTWC artikli VII tugevdatud rakendamise toetamine ja paremad teadmised rakendamisega seotud praktilistest probleemidest;

b) olulise sisendi andmine abi, reageerimise ja valmisoleku ekspertide kohtumistele 2019. ja 2020. aastal;

c) looduslike või tahtliku päritoluga nakkushaiguste puhangutega seotud rahvusvahelise reageerimissuutlikkuse tugevdamise toetamine;

d) valitud osalisriikide suutlikkuse tugevdamine seoses nakkushaiguste puhangute või bioloogiliste relvadega toimepandavate rünnakute avastamisega, neist aru andmisega ja neile reageerimisega, sealhulgas valmisoleku, reageerimise ning kriisiohjamise ja tagajärgede leevendamise valdkondades;

e) riiklike tervishoiusüsteemide olulisuse edendamine hoiatusena bioloogiliste relvade võimaliku kasutamise vastu;

f) ÜRO peasekretäri keemia- ja bioloogiliste relvade väidetava kasutamise juhtude uurimise mehhanismi raames tugevdatud suutlikkuse toetamine.

1.5.3 Projekti kirjeldus

Käesoleva projekti raames korraldatakse valitud osalisriikidele mitu koolituskursust, kirjalikke õppusi ja/või riiklikke või allpiirkondlikke seminare, et vaadata läbi valitsustevaheline otsuste tegemine ning edendada teabe vahetamist ja abi osutamist asjaomaste riigisiseste ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel, et ennetada ning leevendada bioloogiliste mõjuritega toimepandava rünnaku ohte ja mõju. Seeläbi harjutatakse bioloogiliste mõjuritega seotud vahejuhtumite ennetamist, nendeks valmisolekut ja nendele reageerimist riigis ning hinnatakse riigi sees sellist ennetamist, valmisolekut ja reageerimist ning parandatakse arusaamist sellest, milliseid võimalikke meetmeid tuleb võtta, et suurendada valmisoleku taset.

See projekt hõlmab ka Genfis peetavat ekspertide sissejuhatavat seminari, mille käigus analüüsitakse vajadusi seoses BTWC artikli VII rakendamisega ja töötatakse välja tegevusi nende vajaduste täitmiseks, mis lisatakse käesoleva projekti raames tehtavatesse järgnevatesse tegevustesse. Tegevused tuginevad tegevustele, mida on teinud asjakohased osalised, nagu ELi KBRT tippkeskused.

1.6 Projekt 6: Võimalusi loovad vahendid koostöö, hariduse ja kaasamise jaoks

1.6.1 Projekti eesmärk

Käesoleva projekti eesmärk on luua konkreetsed ja praktilised vahendid, materjalid ja lähenemisviisid, et võimaldada läbi viia projektid 1–5. Need vahendid koostatakse vormis, mis vastab nende sihtrühmadele, muu hulgas trükiste kujul, ja üldiselt on need vaja tõlkida kõigisse ÜRO ametlikesse keeltesse.

See projekt pakub jätkuvalt paindlikke rahastamisvõimalusi, et luua koolitus- ja teadlikkuse suurendamise materjale, millega toetatakse projektide 1–5 rakendamist ja suurendatakse BTWC nähtavust.

1.6.2 Projekti oodatavad tulemused

a) projektide 1–5 toetamine;

b) õpilaste ja nende õpetajate suurem teadlikkus bioloogiliste relvade alastest küsimustest, vastutustundlikust teadustööst ning eetikaküsimustest;

c) BTWC-d ja bioloogia potentsiaalse väärkasutamisega seotud laiemaid küsimusi käsitlevate teabematerjalide laialdane levitamine.

1.6.3 Projekti kirjeldus

Mitu projekti saab juba kindlaks määrata, samas kui teised ilmnevad siis, kui projekt on juba käimas. Esimese kategooria puhul on näiteks peamine ettepanek luua mälestustrükis BTWC viiekümnenda aastapäeva tähistamiseks, mis koostatakse ja mida levitatakse laiale avalikkusele, et suurendada teadlikkust BTWC loomise, arengu ja jätkuva tähtsuse kohta rahu ja julgeoleku säilitamisel. Samuti on üks kindlaksmääratav ja vajalik projekt BTWC veebisaidi ning käesoleva otsuse ja varasemate nõukogu otsuste alusel koostatud materjalide tõlkimine.

2. MENETLUSLIKUD ASPEKTID, KOORDINEERIMINE

Projekte rakendab juhtkomitee eesmärgiga määrata kindlaks koostöömenetlus ja -kord. Juhtkomitee vaatab projektide rakendamise regulaarselt (vähemalt korra kuue kuu jooksul) läbi, muu hulgas elektrooniliste sidevahendite abil.

Juhtkomitee koosneb kõrge esindaja ja UNODA/BTWC-ISU esindajatest.

BTWCga mitteühinenud riikide, kes ei ole liikmesriigid, esitatavad taotlused abi saamiseks ja koostööks käesoleva otsuse alusel esitatakse UNODA/BTWC-ISUle. UNODA/BTWC-ISU vaatab kõnealused taotlused asjakohastel juhtudel läbi ja hindab neid ning esitab soovitused juhtkomiteele. Juhtkomitee vaatab läbi abitaotlused ning tegevuskavad ja nende rakendamise. Kõrge esindaja teeb kõrge esindaja ettepaneku alusel ja juhtkomitee arutelude tulemusi arvestades lõpliku otsuse kasusaavate riikide kohta, konsulteerides nõukogu pädevate töörühmadega.

Selleks et tagada kasusaavate riikide tugev vastutus liidu algatatud tegevuste eest ning tegevuste jätkusuutlikkus, on kavas võimaluse korral ja asjakohastel juhtudel paluda väljavalitud kasusaavatel riikidel koostada tegevuskavad, milles muu hulgas täpsustatakse rahastatavate (sealhulgas riiklikest ressurssidest rahastatavate) tegevuste läbiviimise ajakava, projekti ulatus ja kestus ning peamised sidusrühmad. Vajadusel võivad nende tegevuskavade ettevalmistamisel oma panuse anda ka UNODA/BTWC-ISU või liikmesriigid. Projekte rakendatakse tegevuskavade kohaselt.

3. ARUANDLUS JA HINDAMINE

UNODA/BTWC-ISU esitab kõrgele esindajale iga kuue kuu järel eduaruande projektide rakendamise kohta. Lisaks sellele tuleb aruanded esitada eri abimeetmete kohta, mis võetakse kasusaavate riikide jaoks kehtestatud tegevuskavade alusel. Need aruanded edastatakse asjaomasele nõukogu töörühmale saavutatud edusammude ja projektide üldiseks hindamiseks ning võimalike järelmeetmete võtmiseks.

Igal võimalusel teavitatakse BTWC osalisriike projektide rakendamisest, muu hulgas elektrooniliste vahendite abil. Eeldatakse, et kasusaavad riigid esitavad BTWC kohtumisteks aruandeid nende kasuks läbi viidud tegevuste läbiviimise ja tulemuste kohta ning avaldavad liidu toetusele kohast tunnustust.

4. ELi LIIKMESRIIKIDE EKSPERTIDE OSALEMINE

Käesoleva otsuse edukaks rakendamiseks on vajalik liikmesriikide ekspertide aktiivne osalemine. UNODA/BTWC-ISU-d ergutakse neid eksperte kasutama, sealhulgas ajakohastades korrapäraselt otsuse (ÜVJP) 2016/51 alusel loodud liidu BTWC ekspertide nimekirja, mida UNODA/BTWC-ISU haldab. Nimetatud projektide rakendamisega seotud ekspertide lähetuskulud kaetakse käesoleva otsuse alusel.

Eeldatakse, et abialaste (nagu õigusabi ja usaldust suurendavaid meetmeid käsitlev abi) visiitide kavandamise korral peetakse tavapäraseks maksimaalselt kolme eksperdi kuni viie päeva pikkust visiiti. Kui kasusaava osalisriigi konkreetse abitaotluse rahuldamiseks ei suudeta kindlaks teha asjakohast liidu eksperti, tehakse jõupingutusi, et teha kindlaks ja kaasata välised abiandjad, kel on eksperditeadmised asjakohases käsitletavas valdkonnas.

5. KESTUS

Projektide rakendamise eeldatav kogukestus on 36 kuud.

6. KASUSAAVAD RIIGID

Projekti 1 kasusaajad on ülemaailmset kohaldamist käsitlevate tegevuste osas BTWCga mitteühinenud riigid (nii konventsioonile allakirjutanud kui ka mitteallakirjutanud riigid), sealhulgas erasektor, akadeemiline ringkond ja valitsusvälised organisatsioonid, kui see on asjakohane.

Projekti 2 kasusaajad seoses suutlikkuse arendamise tegevustega on BTWC osalisriigid, pöörates erilist tähelepanu riikidele, kes on hiljuti BTWCga ühinenud.

Projekti 3 kasusaajad on noored poliitikakujundajad ja teadlased maailma lõunapoolsetest BTWC osalisriikidest, kes tegutsevad BTWCga seotud teadusvaldkondades.

Projekti 4 kasusaajad on osalisriikide ametnikud, eelkõige BTWCga seotud küsimusi käsitlevad ametnikud, nagu riiklikuks kontaktpunktiks nimetatud ametnikud ja Genfis asuvate alaliste missioonide ametnikud ning teised riiklikud eksperdid, kelle osalisriigid ise nimetavad.

Projekti 5 kasusaajad on väike arv valitud osalisriike, kes valitakse projektikonkursi alusel ning kel on võimalus osaleda koolituskursustel, kirjalikel õppustel ja/või riiklikel/allpiirkondlikel seminaridel, mille eesmärk on tõhustada nende suutlikkust bioloogiliste relvadega toimepandavate rünnakute ärahoidmiseks ja neile reageerimiseks.

Projekti 6 kasusaajad on isikud, kes koostavad asjakohased materjalid, ja isikud, kes neid kasutavad, näiteks õpilased ja õpetajad, tööstuse ametnikud ja valitsusvälised organisatsioonid.

7. KOLMANDATE POOLTE ESINDAJAD

Piirkondliku vastutuse ja projektide jätkusuutlikkuse edendamiseks võib käesoleva otsuse alusel rahastada liitu mittekuuluvate riikide ekspertide, sealhulgas asjaomaste allpiirkondlike, piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide ekspertide osalemist. Rahastatakse UNODA/BTWC-ISU osalemist BTWC seminaridel ja kohtumistel. BTWC kohtumiste eesistuja osalemist võidakse rahastada, tehes sellekohase otsuse iga üksikjuhtumi puhul eraldi.

8. RAKENDUSÜKSUS – TÖÖTAJATEGA SEOTUD KÜSIMUSED

Võttes arvesse käesolevas otsuses ette nähtud tegevuste mõju UNODA/BTWC-ISUle, mida selle eelarves ei ole ette nähtud, võib olla vajalik lisatöötajate värbamine.

9. ELi NÄHTAVUS

UNODA/BTWC-ISU võtab kõik asjakohased meetmed, et teha avalikuks asjaolu, et läbi viidud tegevusi rahastab liit. Sellised meetmed viiakse ellu vastavalt liidu välistegevuse alase teabe edastamise ja nähtavuse käsiraamatule, mille on koostanud ja avaldanud Euroopa Komisjon. UNODA/BTWC-ISU tagab seega liidu panuse nähtavuse sobiva märgistuse ja reklaami kaudu, toonitades liidu rolli, tagades liidu meetmete läbipaistvuse ja suurendades teadlikkust käesoleva otsuse tegemise põhjustest, samuti liidu toetusest sellele otsusele ning selle toetuse tulemustest. Projekti käigus loodavas materjalis esitatakse liidu lippu silmapaistval viisil kooskõlas liidu suunistega lipu nõuetekohase kasutamise ja kujutamise kohta.